

Natura 2000 område nr. 55 Stavns Fjord, Samsø Østerflak og Nordby Hede

Områdebeskrivelse

Natura 2000-området omfatter Nordby Hede, hele Stavns Fjord samt et havområde med øer uden for fjorden. Nordby Hede og Stavns Fjord fremstår som et fladt landskab med enkelte karakteristiske bakker, der også omfatter holmene i Stavns Fjord. Øst for Stavns Fjord ligger øerne Kyholm, Lindholm og Vejrø. Havområderne består af Stavns Fjord samt dele af Nordby Bugt og Lindholm Dyb.

Natura 2000-området har et samlet areal på 15.663 ha, hvoraf over 95 % udgøres af hav.

Vigtigste naturværdier

Kysten af Stavns Fjord og småøerne inde i fjorden rummer vigtige forekomster af naturtyperne strandeng, strandvolde, rigkær og overdrev, mens klitnaturtyper findes på Nordby Hede. Stavns Fjord er en stor lavvandet kystlagune, mens havet ud for også indeholder rev og sandbanker.

Fuglebeskyttelsesområdet Stavns Fjord er udpeget for at beskytte en række rastende og ynglende fugle, bl.a. arter af terne, klyde, ederfugl, fløjlsand, sortand og sangsvane. Bosserne er udlagt til sælreservat, og spættet sæl yngler her.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Næringsstofbelastning i Stavns Fjord og i farvandet øst for Stavns Fjord har ført til forringelser af bundvegetationen og revenes bundfaunasamfund på grund af gentagne iltsvind. Dette har forringet fødegrundlaget for dykænder og sangsvane. Klitnaturtyperne vurderes endvidere at være påvirket af luftbåren kvælstofbelastning.

Tilgroning med træer, buske, høje urter er særligt et problem for klitnaturtyperne og overdrevene, bl.a. udgør den ikke-hjemmehørende art rynket rose en alvorlig trussel mod især den grå klit.

Forstyrrelser kan være en trussel mod ynglende fugle og sæler.

Målsætning og indsats

Den overordnede målsætning for området er, Områdets hav- og kystnatur udgør et stort, sammenhængende naturområde med vægt på dynamisk kystudvikling og reetablering af de hydrologiske og naturmæssige sammenhænge mellem havet og kysten, og med udbredte yngle- og rasteområder for hav- og kystfugle samt havpattedyr.

De marine naturtyper i Stavns Fjord og havet øst for rummer et artsrigt dyre- og planteliv, der tilfredsstillende livsbetingelserne for forekomster af trækkende vandfugle som bl.a. sang-

svane og ederfugl samt ynglefugle som dværgterne, splitterne og skarv. Nuværende og tidligere ynglelokaliteter sikres som egnede levesteder.

Alle terrestriske naturtyper sikres en god-høj naturtilstand, og der lægges vægt på et stort sammenhængende areal med strandenge og strandvolde. De truede naturtyper overdrev og rigkær prioriteres højt, og arealet af tørt kalksandsoverdrev, kalkoverdrev og sure overdrev øges, således at der så vidt muligt skabes sammenhæng mellem forekomsterne.

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om at sikre og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af vedplanter og drift (græsning) af naturtyperne samt gennemføre en indsats over for invasive plantearter. For strandenge og rigkær kan det desuden være afgørende at sikre en forbedret hydrologi. Tilførslen af næringsstoffer til havområderne reguleres via vandplanen. Der skal sikres gode levesteder for ynglende og rastende fugle samt spættet sæl og stor vandsalamander, ligesom rev skal sikres mod ødelæggelse. Endelig udføres en særlig indsats for truede naturtyper og arter, bl.a. ved at foretage en sammenkædning af forekomster af overdrev, hvor det naturmæssigt er muligt.

Oversigt over de væsentligste virkemidler til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke relevant
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger			X	
Ekstensiv drift Fx indførsel eller opretholdelse af græsning, høslæt mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)	X			
Reducere forstyrrelser			X	
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder		X		
Sammenkædning af naturarealer Fx ved udlæg af naturarealer til	X			

samdrift af mindre og adskilte naturområder.				
--	--	--	--	--